

jekt. Ordningen skal bygge på en række forskellige elementer. Der skal være tale om en hurtig beslutningsproces, de sociale myndigheder og den unges forældre skal være tæt inddraget, og den unge skal deltage i et forløb af f.eks. behandlende eller støttende karakter, og der skal skrives hurtigt ind, hvis den unge afbryder forløbet eller begår ny kriminalitet.

Det er elementer, der på ingen måde er nye i forhold til den nuværende håndtering af unge kriminelle. Når unge lovovertrædere meddeles tiltalefrafald eller idømmes betingede domme, kan der således i dag fastsættes særlige vilkår. Vilkår for tiltalefrafald kan f.eks. være, at den unge indgår en såkaldt ungdomskontrakt. Ungdomskontrakten er en aftale, som forpligter den unge til at deltage i forskellige behandlende eller støttende aktiviteter, mod at anklagemyndigheden afstår fra yderligere retsforfølgning. Ved at acceptere en ungdomskontrakt kan den unge i øvrigt opnå, at lovovertrædelsen anføres på straffeattesten i kortere tid end ellers.

Jeg kan også nævne, at der i 2005 blev iværksat en forsøgsordning i udvalgte politikredse med mulighed for at anvende behandling i anger management, altså vredeshåndtering, som vilkår for en betinget dom over for unge lovovertrædere. Forsøgsordningen løber frem til udgangen af i år, og der vil herefter blive foretaget en evaluering af forsøget. Vilkår for tiltalefrafald eller en betinget dom skal afspejle den begåede kriminalitet og den unges situation, og vilkårene skal medvirke til at lære den unge at respektere andre mennesker. Samtidig skal der hurtigt følges op på sager, hvor der fastsættes vilkår, og det skal kontrolleres, at vilkårene faktisk overholdes. Hvis vilkårene overtrædes, skal det have en mærkbar konsekvens.

Jeg vil også fremhæve Rigsadvokatens retningslinjer for behandling af sager mod unge lovovertrædere, som senest er revideret i 2007. Det fremgår bl.a. af retningslinjerne, at udformningen af vilkårene i en ungdomskontrakt skal ske i fællesskab mellem de sociale myndigheder, den unge og den unges forældre. Kontrakten skal udformes, så den afspejler den unges situation og den begåede kriminalitet og skal indeholde en målrettet plan, som fastlægger de konkrete og specifikke initiativer, som skal udgøre den samlede indsats over for den unge. Kontrakten skal f.eks. indeholde en forpligtelse for den unge til at søge skole eller andet uddannelsessted eller til at deltage i sportsaktiviteter eller passe et fritidsjob.

Der kan også være tale om vilkår for sociale foranstaltninger, f.eks. vilkår om pædagogisk støtte i hjemmet eller familiebehandling. En ungdomskontrakt skal godkendes både af politiet og af retten.

For at sikre en hurtig og effektiv sagsbehandling fastsætter retningslinjerne, at der så vidt muligt skal etableres en ordening, hvorefter politiet og retten godkender ungdomskontrakten samme dag, som kontrakten er underskrevet af den unge. Når retten har godkendt ungdomskontrakten, skal politiet straks underrette de sociale myndigheder, så de relevante initiativer kan iværksættes snarest muligt.

Rigsadvokatens meddelelse fastslår også, at politiet skal følge op på sager, hvor der er fastsat vilkår i forbindelse med tiltalefrafald eller en betinget dom. Politiet har således pligt til at anmode de sociale myndigheder om at redegøre for tilsynet med den unge, når der er forløbet 3 måneder, siden tiltalefrafaldet blev meddelt den pågældende.

Herudover indeholder retningslinjerne bl.a. regler, hvorefter forældre som udgangspunkt skal underrettes snarest muligt, hvis en ung anholdes eller skal afhøres. Et særligt spørgsmål, som efter min opfattelse også må rejses i relation til beslutningsforslaget, er om målgruppen for det skitserede ungdomsprojekt. Forslagsstillerne anfører i den forbindelse, at unge, som begår grov kriminalitet, ikke kommer i betragtning til et ungdomsprojekt, men forslaget tager alligevel sigte på bl.a. unge, der risikerer ubetinget fængselsstraf i op til 3 måneder. Det vil f.eks. kunne omfatte tilfælde, hvor den unge har begået grov berigelseskriminalitet, hærværk eller lignende.

Allerede i dag er det jo sådan, at unge i aldersgruppen 15-17 år, der begår en sådan kriminalitet, omfattes af målgruppen for den såkaldte ungdomssanktion. Ungdomssanktionen, der blev indført i juli 2007, finder anvendelse på unge fra 15-17 år, som har begået grovere kriminalitet, og som derfor risikerer mellem 30 dages og ca. 1 års ubetinget fængsel. Sanktionen, der fastsættes af domstolene efter indstilling fra de sociale myndigheder, består af et struktureret, kontrolleret socialpædagogisk behandlingsforløb af 2 års varighed, som bl.a. tager sigte på en gradvis udslusning af den unge til en normal tilværelse uden kriminalitet. Hovedelementerne i sanktionen er normalt et indledende ophold i en sikret institution, derefter et længere ophold i en ikkesikret døgninstitution eller et egnet op-